

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy,
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

Η ακαδημαϊκή κουλτούρα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την πρόοδο ενός Πανεπιστημίου¹

* του Δημήτρη Πορτίδη

Πριν περίπου ενάμισι μήνα έγιναν πρυτανικές εκλογές στο ΤΕΠΑΚ. Υπήρξαν οκτώ υποψήφιοι για τις θέσεις του Πρύτανη και των δύο Αντιπρυτάνεων. Ένας από αυτούς βρισκόταν στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, ένας άλλος στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, οι υπόλοιποι στη βαθμίδα του Καθηγητή.² Το γεγονός ότι υπήρξαν υποψήφιοι ευρισκόμενοι σε βαθμίδες κατώτερες της βαθμίδας του Καθηγητή προκάλεσε έκπληξη σε πολλά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας της Κύπρου. Βεβαίως αν και η πηγή της έκπληξης όλων είναι το ίδιο γεγονός, αυτό δεν σημαίνει ότι το πώς ο κάθε ένας συνάδελφος εξεπλάγη είναι απαραίτητα το ίδιο. Αλλά είμαι βέβαιος ότι ουκ ολίγοι συνάδελφοι εκπλάγηκαν με παρόμοιο τρόπο με αυτόν που θα εξηγήσω παρακάτω.

Ας ξεκινήσουμε όμως με το αυτονόητο: ο νόμος που διέπει τις λειτουργίες του ΤΕΠΑΚ επιτρέπει υποψηφιότητες για την Πρυτανική Αρχή από όλες τις ακαδημαϊκές βαθμίδες.

¹ Ευχαριστώ θερμά τον συνάδελφο μου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου Γιώργο Ξενή για την προθυμία του να διαβάσει πρότερη εκδοχή αυτού του κειμένου και για τις χρήσιμες παρατηρήσεις του που με βοήθησαν στη διατύπωση στοιχείων του κειμένου με μεγαλύτερη σαφήνεια. Φυσικά η ευθύνη των απόψεων και γενικότερα του περιεχομένου του κειμένου είναι αποκλειστικά δική μου.

² Σημαντικό μέρος αυτού του άρθρου γράφτηκε τις μέρες που είχαν εξαγγελθεί οι υποψηφιότητες των ακαδημαϊκών για την εκλογή της Πρυτανικής αρχής του ΤΕΠΑΚ. Επειδή δεν ήταν σκοπός του άρθρου η στήριξη συγκεκριμένων υποψηφίων και η υπόσκαψη άλλων, και επειδή δε με απασχολούσε η κατάληξη των εκλογών, επέλεξα να καθυστερήσω την δημοσίευσή του. Γιατί, όπως θα γίνει σαφές στη συνέχεια, αυτό που θεωρώ μείζονος σημασίας ζήτημα, δεν είναι το ποιος θα εκλεγεί σε ένα διοικητικό αξίωμα αλλά είναι η ικανότητά μας να δημιουργήσουμε γνήσια ακαδημαϊκή κουλτούρα και η ικανότητά μας να θέτουμε προτεραιότητες συμβατές με την κουλτούρα αυτήν.

Επομένως, είναι δικαίωμα κάθε μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού του ΤΕΠΑΚ, αν το επιθυμεί, να υποβάλει υποψηφιότητα. Το νομικό δικαίωμα του κάθε μέλους δεν το αμφισβητεί κανείς. Χωρίς αμφιβολία, αυτό που υπαγορεύει ο νόμος είναι *αναγκαίο* συστατικό στην οριοθέτηση ενός πλαισίου εντός του οποίου περιορίζεται η αυθαιρεσία και έτσι μπορεί να λειτουργεί ο κάθε πολίτης χωρίς να πλήττει σε μεγάλο βαθμό και έκταση τις ελευθερίες των συμπολιτών του. Αυτό τουλάχιστον είναι το ζητούμενο στις σύγχρονες δημοκρατίες. Είναι ωστόσο το νομικό πλαίσιο *ικανό* (δηλ. επαρκές), για να επιτυγχάνει σταθερά ένα πανεπιστήμιο τους κυριότερους του σκοπούς, ώστε να μπορεί να κάνει συνεχώς βήματα προόδου; Για να δοθεί μια αιτιολογημένη απάντηση σε αυτό το ερώτημα πρέπει πρώτα να εξηγηθούν οι κυριότεροι σκοποί ενός πανεπιστημίου.

Αυτό δεν θα ήταν αναγκαίο σε χώρες με μακρόχρονη πανεπιστημιακή παράδοση, π.χ. όπως η Βρετανία, η Γερμανία, ή οι Η.Π.Α. Αλλά στην Κύπρο η πανεπιστημιακή εμπειρία είναι ολιγόχρονη και αυτό καθιστά την εξήγηση αναγκαία. Ο τρόπος που κατά καιρούς διάφοροι πολιτειακοί και κοινοβουλευτικοί παράγοντες καθώς και τα ΜΜΕ αντιμετωπίζουν τα κρατικά πανεπιστήμια στην Κύπρο είναι ως εάν να πρόκειται για οργανισμούς που εξυπηρετούν δύο σκοπούς: (1) να λειτουργούν ως δημόσια εκπαιδευτήρια και ως προεκτάσεις του δημοσίου λυκείου να εκπαιδεύουν τους απόφοιτους των τελευταίων με κατάληξη το πτυχίο, και (2) να παράγουν κάποια πράγματα τα οποία να τυγχάνουν άμεσης χρήσης ή να γίνονται άμεσα κατανοητά και αποδεκτά στην ευρύτερη κοινωνία. Αυτή η άποψη είναι συνυφασμένη με τις ευρύτερες κοινωνικές επιθυμίες, αντιλήψεις και νοοτροπίες των Κυπρίων πολιτών και είναι και γι' αυτό ακριβώς που ίσως η θέση που θα εκφράσω δύσκολα θα γίνει αποδεκτή. Αν αυτή η αντίληψη για τους σκοπούς του Πανεπιστημίου ήταν ορθή, τότε ενδεχομένως ένα νομικό πλαίσιο συνοδευόμενο από έναν κώδικα αξιολόγησης της διδακτικής επάρκειας του ακαδημαϊκού προσωπικού θα ήταν αρκετό να επιτρέψει σε ένα Πανεπιστήμιο να πετύχει το σκοπό του. Και αναμφίβολα το επιχείρημα που ακολουθεί εδώ θα κατέρρευε. Ωστόσο, ένα ίδρυμα με τέτοιου είδους σκοπούς μόνο φαινομενικά θα είχε την υπόσταση Πανεπιστημίου.

Μεταξύ αρκετών, ίσως των περισσότερων, συναδέλφων μου, επικρατεί διαφορετική άποψη. Ότι οι σκοποί των σοβαρών πανεπιστημίων παγκοσμίως –και όλοι ευχόμαστε και των κρατικών πανεπιστημίων της Κύπρου— αν και πολυσχιδείς, μπορούν να ταξινομηθούν στις εξής τρεις κύριες κατηγορίες: (1) Να παράγουν νέα επιστημονική γνώση (αυτό γίνεται εφικτό με βασική/θεωρητική και πειραματική/εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα) και στη δική μας περίπτωση να εντάξουν την Κύπρο στο χάρτη της επιστήμης. Είναι κοινοτοπία αλλά ίσως χρειάζεται να αναφερθεί: δεν θα στερηθεί κάτι η Επιστήμη, αν εξαλειφθεί η παραγωγή επιστημονικής γνώσης στην Κύπρο, αλλά η Κύπρος είναι αυτή που θα στερηθεί σημαντικά πράγματα. (2) Να μεταδώσουν τις βασικές αρχές και τα στοιχεία της κάθε επιμέρους επιστήμης στους φοιτητές τους για να τους καταστήσουν ικανούς να ανταγωνίζονται επιτυχώς στην αγορά εργασίας τους αποφοίτους ευρωπαϊκών και άλλων πανεπιστημίων. (3) Να μεταδώσουν με σοβαρότητα στοιχεία της επιστημονικής γνώσης καθώς και την κουλτούρα της Επιστήμης στο κοινωνικό σύνολο και έτσι να εισαγάγουν στην κοινωνία τα κύρια χαρακτηριστικά της κουλτούρας του ορθού λόγου που γεννήθηκε στην Αρχαία Ελλάδα και αναγεννήθηκε και σμιλεύτηκε την εποχή της Αναγέννησης και του Διαφωτισμού. Με στοιχειώδη λογική και φαντασία μπορεί κάποιος να συναγάγει ότι ο πρώτος σκοπός καθορίζει την ευθύνη που έχει μια ακαδημαϊκή κοινότητα απέναντι στην Επιστήμη εν γένει, ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο κράτος στο οποίο η επιστημονική γνώση παράγεται, ότι ο δεύτερος σκοπός καθορίζει την ευθύνη που έχει απέναντι στις νεώτερες γενιές και ότι ο τρίτος σκοπός καθορίζει την ευθύνη που έχει απέναντι στην κοινωνία γενικά.

Αυτοί οι σκοποί, οι οποίοι φυσικά είναι αλληλοεξαρτώμενοι, δεν επιτυγχάνονται επειδή οριοθετήθηκε κάποιο πλαίσιο λειτουργίας από ένα νόμο ή επειδή εγκρίθηκε κάποιος προϋπολογισμός. Αυτό που κυρίως καθορίζει το βαθμό εκπλήρωσης των σκοπών είναι ένα άλλο πλαίσιο, αμιγώς ακαδημαϊκό, το οποίο κοινώς στα πανεπιστήμια καλούμε «ακαδημαϊκή κουλτούρα». Σε ένα κοινωνικό περιβάλλον με πλουσιότερη ακαδημαϊκή κουλτούρα οι σκοποί αυτοί θα επιτευχθούν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό παρά σε ένα άλλο περιβάλλον με φτωχότερη ακαδημαϊκή κουλτούρα. Φυσικά τα πράγματα είναι σαφώς πιο σύνθετα, διότι όσο περισσότερο ένα πανεπιστήμιο επιτυγχάνει τους σκοπούς αυτούς, τόσο περισσότερο αυξάνονται οι απαιτήσεις προς τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού με επακόλουθο να επιταχύνεται η περαιτέρω και σε μεγαλύτερο βάθος καλλιέργεια της ακαδημαϊκής κουλτούρας κ.ο.κ. Σε κάθε περίπτωση, κανένα νομικό πλαίσιο δεν είναι ικανό να διασφαλίσει την αποτελεσματική και σταθερή επίτευξη των κυριοτέρων σκοπών ενός Πανεπιστημίου, με τρόπο ώστε να επιτρέπει στο ίδιο να κάνει συνεχώς βήματα προόδου και να βάζει τον πήχη ψηλότερα. Μόνο η καλλιέργεια ακαδημαϊκής κουλτούρας μπορεί να το διασφαλίσει.³

Τι προσφέρει η ακαδημαϊκή κουλτούρα στη λειτουργία ενός Πανεπιστημίου; Έχω την γενική άποψη ότι για το κάθε επιμέρους κοινωνικό ζήτημα αυτό που απαιτείται είναι η ύπαρξη της κατάλληλης συνοδεύουσας κουλτούρας, η οποία να καλλιεργεί την ευθύνη που ο κάθε άνθρωπος έχει απέναντι στο σύνολο της κοινωνίας, αλλά και να προσανατολίζει τον πολίτη ώστε να καθίσταται ικανός να διασαφηνίζει και να συγκεκριμενοποιεί τη φύση της ευθύνης του στο εκάστοτε ζήτημα. Από αυτή τη γενική θέση πηγάζει η δική μου απάντηση στο παραπάνω ερώτημα: Η ακαδημαϊκή κουλτούρα ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος είναι αυτή που υπόρρητα προσανατολίζει τα μέλη του και τα καθιστά ικανά να διασαφηνίζουν και να συγκεκριμενοποιούν τη φύση των ευθυνών τους τόσο απέναντι στο σύνολο της κοινωνίας όσο και απέναντι στο θεσμό της Επιστήμης. Χωρίς αυτήν, το κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας θα αντιλαμβανόταν τις ευθύνες του με ένα δικό του ιδιαίτερο τρόπο, ανεξάρτητο από τις αντιλήψεις των υπολοίπων μελών. Κάτι τέτοιο θα ερχόταν σε σύγκρουση με τις ίδιες τις έννοιες της «επιστήμης» και της «παιδείας» στη σύγχρονη εποχή, οι οποίες είναι προφανώς συλλογικές λειτουργίες. Δεν είναι δυνατόν στην εποχή μας να παραχθεί ουσιώδης γνώση ατομικά και ούτε μπορεί να προσφερθεί πλήρης και ολοκληρωμένη παιδεία από ένα άτομο. Η ακαδημαϊκή κουλτούρα υποβοηθεί τη διασάφηση των ευθυνών της ακαδημαϊκής κοινότητας και της ανάγκης για την προσήλωσή της σε αυτούς, και επομένως ενοποιεί την ακαδημαϊκή κοινότητα στο επίπεδο της αντίληψης των κυριοτέρων σκοπών της.

Τι απαιτείται για να υπάρξει μια συνεχώς αναβαθμιζόμενη ακαδημαϊκή κουλτούρα; Πολλά πράγματα βεβαίως.⁴ Ένα είναι ωστόσο το κυριότερο, τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας να

³ Υπάρχει διάχυτη σε διάφορα στρώματα της κοινωνίας η άποψη ότι οι οικονομικοί πόροι είναι καθοριστικός παράγοντας για την επιστημονική έρευνα και την παραγωγή γνώσης. Αυτό ευσταθεί αν κάποιος προσεγγίζει το ζήτημα από ένα πολύ συγκεκριμένο πρίσμα που αφορά τις σύγχρονες *πρακτικές* της επιστημονικής έρευνας, π.χ. την διεξαγωγή πειραμάτων, τη χρήση ηλεκτρονικού και άλλου τεχνολογικού εξοπλισμού, τη φυσική επαφή με την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα, τη διάδοση επιστημονικών αποτελεσμάτων κλπ. Το χαρακτηριστικό των σύγχρονων πρακτικών ωστόσο συναρτάται από τις πραγματικότητες της δικής μας εποχής. Δεν είναι καθολικό όπως το ζήτημα το οποίο προσπαθώ να περιγράψω εδώ. Για παράδειγμα, ούτε ο Νεύτωνας ούτε ο Αϊνστάιν χρειάζονταν (στην εποχή τους) μεγάλα χρηματικά ποσά για να επινοήσουν τις θεωρίες τους. Ήταν όμως απαραίτητο να βρίσκονται στο κατάλληλο περιβάλλον με την κατάλληλη κουλτούρα, το οποίο θα επέτρεπε την εξέταση, συζήτηση και αξιολόγηση των θεωριών τους χωρίς προκατάληψη. Το ζήτημα της πολιτικής οικονομίας της επιστημονικής έρευνας είναι διακριτό από το ζήτημα της ακαδημαϊκής κουλτούρας και δεν το εξετάζω εδώ, αλλά ούτε και ισχυρίζομαι ότι είναι αμελητέο.

⁴ Μεταξύ αυτών και ένα νομικό πλαίσιο σχεδιασμένο στο πρότυπο ακαδημαϊκών ιδρυμάτων που όχι μόνο να επιτρέπει αλλά και να ενθαρρύνει την περαιτέρω καλλιέργεια ακαδημαϊκής κουλτούρας. Αυτό όμως είναι ένα άλλο σύνθετο θέμα που δεν μας απασχολεί εδώ, αν και όντως θα έπρεπε να απασχολεί την Πολιτεία.

είναι αφοσιωμένα στην επιστήμη τους και να μην αποσπώνται σε μεγάλο βαθμό από τα τετριμμένα της καθημερινότητας. Διότι στην εποχή μας —ίσως πάντοτε έτσι να ήταν— η επιστημονική έρευνα δεν είναι κάτι που κάνει κάποιος στον ελεύθερο του χρόνο, απαιτείται πλήρης και συνεχής απασχόληση και πολύς κόπος για να παραχθεί μια ενδιαφέρουσα επιστημονική ιδέα. Επομένως αν δεν υπάρξει αφοσίωση των μελών της κοινότητας στην επιστήμη τους δεν μπορεί ένα πανεπιστήμιο να οδηγηθεί σε αυτό που είναι απαραίτητο για να ικανοποιηθούν οι κύριοι σκοποί του.

Αυτό μας φέρνει στο ερώτημα από το οποίο ξεκινήσαμε. Ποιο είδος έκπληξης προκάλεσε η υποψηφιότητα μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού κατώτερων βαθμίδων για την Πρυτανική Αρχή του ΤΕΠΑΚ; Η απάντηση σε αυτό έπεται όλων όσων προηγήθηκαν: η ακαδημαϊκή κοινότητα δεν φαίνεται να είναι στο σύνολό της επαρκώς προσανατολισμένη ως προς τους σκοπούς της και συνεπώς ως προς τις ευθύνες της. Φαίνεται να απουσιάζει η ακαδημαϊκή κουλτούρα που θα καθιστούσε ικανή την κοινότητα να διασαφηνίζει τις ευθύνες της και να δίνει σειρά προτεραιότητας σ' αυτές. Όταν ένας νέος επιστήμονας, στην αρχή της επιστημονικής του καριέρας, αποφασίζει ότι μπορεί να συνεισφέρει περισσότερο στη διοίκηση του πανεπιστημίου παρά στην παραγωγή γνώσης, αυτό είναι αποπροσανατολισμός. Σε κανένα σοβαρό πανεπιστήμιο της Ευρώπης και της Βορείου Αμερικής δεν θα συνέβαινε αυτό. Όχι για λόγους που αφορούν την ακαδημαϊκή ιεραρχία —τα πανεπιστήμια δεν είναι και οφείλουν να μην είναι στρατιωτικές μονάδες ή δημόσιες υπηρεσίες τριτοκοσμικών κρατών— αλλά για λόγους που σχετίζονται μόνο με την Επιστήμη.

Θα μπορούσε να ανταπαντήσει κάποιος σε αυτό λέγοντας ότι πέρα από το νομικό δικαίωμα οποιουδήποτε νεώτερου μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας να υποβάλλει υποψηφιότητα, είναι και ηθική υποχρέωσή του αν αυτός (ή οι συνάδελφοί του) κρίνει ότι έχει την ικανότητα να προσφέρει χρηστή διοίκηση, είναι αδιάφθορος, έχει την παρρησία να επισημαίνει τα κακώς έχοντα και την ικανότητα και το σθένος να αγωνιστεί για να τα διορθώσει. Αν έχει, τέλος πάντων, όλα αυτά που ο Δυτικός Πολιτισμός θεωρεί διοικητικές αρετές από την εποχή του Περικλή και μετά. Αλλά, αυτή ακριβώς θα ήταν η απάντηση ενός αποπροσανατολισμένου νέου μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας, που όσον αφορά τις δικές του ευθύνες, τοποθετεί την διοίκηση στις προτεραιότητές του και υποβιβάζει την ευθύνη του στην ικανοποίηση των κύριων σκοπών του Πανεπιστημίου και την ευθύνη του προς το θεσμό της Επιστήμης.

Εξηγούμαι: τα κρατικά πανεπιστήμια εκλέγουν και προσλαμβάνουν νέους επιστήμονες στη βάση μίας και μόνης λογικής, να έχουν την ικανότητα να παράγουν επιστημονικό έργο (έτσι τουλάχιστον διατείνονται και βεβαίως έτσι θα έπρεπε να είναι). Μόνο με αυτή τη λογική θα μπορούσαν να επιλέγονται μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που να συνεισφέρουν τα μέγιστα στην ικανοποίηση των σκοπών του πανεπιστημίου. Αυτό σημαίνει ότι αναμένεται από κάθε μέλος, στην ακαδημαϊκή του σταδιοδρομία, να θεωρεί προτεραιότητά του και βασική ευθύνη του την ικανοποίηση των τριών σκοπών. Τι συνεπάγεται αυτό; Για όλους τους συναδέλφους σε όλα τα επιστημονικά αντικείμενα και σε όλες τις ακαδημαϊκές βαθμίδες συνεπάγεται την συνεχή σοβαρή επιστημονική έρευνα και την παραγωγή γνώσης για να ενταχθεί η Κύπρος και να εδραιωθεί στο χάρτη της Επιστήμης. Συνεπάγεται τη συνεχή αναβάθμιση της πανεπιστημιακής διδασκαλίας και τη διασύνδεση της επιστημονικής γνώσης με την κοινωνία. Για να γίνουν αυτά και να συνεχίζουν να γίνονται απαιτείται η δημιουργία σοβαρών ακαδημαϊκών τμημάτων, όπου το κάθε μέλος να μετέχει ενεργά σε αυτές τις επιδιώξεις, να συνεισφέρει στην αναβάθμισή τους, και να τις κατατάσσει ανάμεσα στις προτεραιότητές του.

Ερωτώ λοιπόν, είναι δυνατό να συνεχίσει ένα μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού να έχει ως προτεραιότητά του την έρευνα και τη διδασκαλία, όταν αναλάβει θέση στην Πρυτανική Αρχή; Νομίζω ότι αυτό θα ήταν αυταπάτη. Η διοίκηση ενός πανεπιστημίου χρειάζεται και αυτή αφοσίωση, απαιτεί πλήρη απασχόληση. Είναι αδύνατο να είναι διχασμένος ο νους κάποιου ανάμεσα στη διοίκηση και στην έρευνα. Ενός εκ των δύο (ίσως και των δύο) οι απαιτήσεις δεν θα ικανοποιούνταν. Ποιον θα έβλαπτε αυτό; Μα προφανώς το Πανεπιστήμιο. Είναι κοινώς κατανοητό ότι η πρόχειρη ή κακή διοίκηση είναι απεχθής – δεν χρειάζονται να ειπωθούν άλλα. Ο σκοπός αυτού του άρθρου ήταν να δείξει ότι για ένα πανεπιστήμιο είναι περισσότερο επιβλαβές όταν τα μέλη του δεν είναι πλήρως αφοσιωμένα στην έρευνα και την παραγωγή γνώσης και τους υπόλοιπους σκοπούς του.

Τέλος θα μπορούσε να πει κάποιος, ότι από αυτό το επιχείρημα έπεται ότι η διοίκηση ενός πανεπιστημίου θα πρέπει να μεταφερθεί στα χέρια τεχνοκρατών και οι ακαδημαϊκοί να ασχοληθούν με αυτό για το οποίο εκλέχτηκαν στη θέση που κατέχουν. Μακάρι να μπορούσε αυτό να ήταν η κατάλληλη λύση. Είναι όμως σαφώς δυσκολότερο απ' όσο εκ πρώτης όψεως φαίνεται, και αναμφίβολα η λογική του πάσχει, αφού δεν διαφέρει και πολύ από τη λογική του να βάζεις έναν προπονητή ποδοσφαιρικής ομάδας να διοικεί μια στρατιωτική μονάδα. Για να διοικηθεί ορθά ένα πανεπιστήμιο πρέπει οι διοικούντες να έχουν πλήρη αντίληψη και κατανόηση των στόχων του καθώς και των σύνθετων διαδικασιών του. Αυτά δε μαθαίνονται με τη μελέτη συγγραμμάτων management ούτε με τη μέθοδο της αποστήθισης. Αυτά τα αποκτά κανείς βιωματικά, αν είναι ενεργό μέλος του επιστημονικού μηχανισμού παραγωγής γνώσης. Επομένως, υπάρχει συγκεκριμένος λόγος *επιστημονικής* φύσεως για τον οποίο η Πρυτανική Αρχή οφείλει να αποτελείται αποκλειστικά από πρωτοβάθμιους καθηγητές, οι οποίοι έχουν ήδη προσφέρει σημαντική υπηρεσία στην Επιστήμη και στις ακαδημαϊκές επιδιώξεις του Πανεπιστημίου, δηλαδή έχουν ικανοποιήσει σε μεγάλο βαθμό το λόγο για τον οποίο εκλέχτηκαν σε αυτό. Η απόσυρση ενός καλού ερευνητή, του οποίου η ερευνητική προσφορά είναι αναγνωρισμένη, από την ενεργό δράση προκειμένου να αφοσιωθεί στη διοίκηση είναι πλήγμα για ένα πανεπιστήμιο, είναι όμως το τίμημα το οποίο πρέπει να πληρώσει το πανεπιστήμιο αυτό, για να διοικηθεί *ορθά*. Όμως τα νεώτερα μέλη της κοινότητας θα πρέπει να προσηλωθούν στο ερευνητικό τους έργο, να ενσωματώσουν την Κύπρο στον χάρτη του δικού τους ερευνητικού αντικειμένου, να παράγουν γνώση όσο διαρκεί η δημιουργικότητά τους, και έτσι να συμβάλουν στην αναβάθμιση της ακαδημαϊκής κουλτούρας. Αυτό επιβάλλει το συμφέρον του Πανεπιστημίου, της Επιστήμης και του τόπου. Οι νομικισμοί, δηλαδή η στήριξη των θέσεών μας με νομικίστικης φύσεως επιχειρήματα, δεν βοηθούν στην καλλιέργεια ακαδημαϊκής κουλτούρας και δεν βοηθούν το Πανεπιστήμιο να κάνει σημαντικά βήματα προόδου.

Δημήτρης Πορτίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου